

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI

“Kiritdi”

O‘zbekiston davlat
konservatoriyasi rektori

K.T.Urinbayev

« 20 » iyun 2024-yil

“Kelishildi”

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta‘lim, fan va
innovatsiyalar vazirligi

« 20 » iyun 2024-yil

“Tasdiqlayman”

O‘zbekiston Respublikasi
Madaniyat vazirligi

« 20 » iyun 2024-yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI
VA BAHOLASH MEZONI**

**“60211401 – Vokal san‘ati: akademik xonandalik”
ta‘lim yo‘nalishi uchun**

Toshkent – 2024 yil

Tuzuvchilar:

Razzaqova M.K. – O‘zDK, “Akademik xonandalik va opera tayyorlovi” kafedrası mudiri, professor

Radjabov A.A.- O‘zDK, “Akademik xonandalik va opera tayyorlovi” kafedrası professori

Tursunov E.E. - O‘zDK, “Akademik xor dirijorligi” kafedrası dotsenti

Ergasheva Ch.E. - O‘zDK, “O‘zbek musiqasi tarixi” kafedrası kafedrası mudiri, dotsent, (PhD)

Mirtalipova I.M. - O‘zDK, “Musiqa nazariyasi” kafedrası mudiri, (PhD)

Taqrizchilar:

Sultanov N.N. - O‘zDK, “Akademik xonandalik va opera tayyorlovi” kafedrası professori

Gavrilova L.G. – V.Uspenskiy nomidagi RISM “Akademik xonandalik” bo‘limi boshlig‘i

Kirish

“60211401 – Vokal san’ati: akademik xonandalik” ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha 1-fan kasbiy (ijodiy) ixtisoslikdan imtihon dasturi, 2-fan Musiqa tarixi va nazariyasi fanidan abituriyentlarning amaliy-nazariy ko‘nikma va malakalarini aniqlash uchun mo‘ljallangan. Ushbu ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha hujjat topshirgan abituriyentlar musiqiy asarlarni ijro etish borasida ish bajaradilar. Bajariladigan vazifalar tasdiqlangan mezon asosida baholanadi.

1-fan

“VOKAL SAN’ATI: AKADEMIK XONANDALIK”

Fanning maqsadi va vazifalari

“60211401 – Vokal san’ati: akademik xonandalik” ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ijodiy imtihon dasturi abituriyentlarning amaliy ijrochilik ko‘nikma va malakalarini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi.

Abituriyentlarning umumiy tayyorgarlik darajasi, qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan tarzda me‘yoriy dasturni o‘zlashtirish ustida ish olib boriladi.

“Akademik xonandalik ijrochiligi” fanini o‘zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo‘nalishlarda bilimlarga ega bo‘lganliklarini o‘zlarining ijro mahoratini namoyish etishlaridan iboratdir. Alohida e‘tibor professional darajali ijroni mukammallashtirishga, uni yuqori badiiy saviyada ko‘rsatib berishga qaratilishi kerak. “Akademik xonandalik ijrochiligi” fani yuzasidan abituriyent davr talabiga binoan dunyoqarashi keng bo‘lgan, ya’ni insoniyat madaniyati tarixi, rivojlanish pog‘onalari xususan, adabiyot va san’at sohasida teran fikr yuritish bilan birga, yangi paydo bo‘lgan kompyuterlar tizimidagi jahon musiqiy dasturlari yuzasidan ham tushuncha, tasavvur, bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi shart.

Abituriyent bilimiga qo‘yiladigan talablar

“60211401 – Vokal san’ati: akademik xonandalik” ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha o‘qishga kirayotgan abituriyentlarni saralash maqsadida sinfda kirish talablariga mos dasturlarni ijro etib berishi ko‘zda tutilgan.

O‘qishga kiruvchi 30 daqiqagacha bo‘lgan vaqt mobaynida ijro dasturi (yirik shakl, jahon musiqasidan namuna, mahoratli asar)ni ijro etib berishi talab etiladi.

Kiruvchi abituriyent komissiyaga quyidagi asarlarni taqdim qilish kerak:

- 2 ta klassik ariya;
- romans;
- xalq qo‘shig‘i.

Ijro dasturi

“60211401 – Vokal san’ati: akademik xonandalik” ta’lim yo‘nalishi ariza topshirgan barcha abituriyentlar belgilangan ro‘yxat asosida, yakka tarzda, tayyorlangan dasturni fortepiano jo‘rligida yoddan kuylashadi.

Abituriyent asarlar nota matnini xatosiz, asarning sur‘atini ko‘rsatilgan tezlikda, kuy shtrixlarini to‘g‘ri qo‘llagan holda, intonatsiya sofligiga amal qilib, barcha artikulyatsiya talablarini bajarib, shuningdek, asarni badiiy mohiyati va milliy xususiyatlarini to‘liq ochib bergan holatda kuylab berishi zarur. Asarda musiqiy ifoda vositalarining qo‘llanishi, tovush kuchi va uni boshqarish, hamda uning sifati asosiy ahamiyatga ega.

SOPRANO

Ariyalar

- Bax I.S. - «Magnifikat»dan ariya
Gendel G. - «Kserks» operasidan rechitativ va ariya
Gendel G. - Ariya «Va godendo»
Dargomijskiy A. - «Rusalka» operasidan Natasha solosi (1 p.)
Motsart V. - «Svadba Figaro» operasidan Syuzanna ariyasi
- «Svadba Figaro» operasidan Grafinya kavatinasi
- «Svadba Figaro» operasidan Kerubino ariyasi «Voi che sapete»
Rimskiy-Korsakov N. - «Sadko» operasidan Volxova allasi
Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasidan Oyxon ariyasi
Yusupov M. - «Xorazm qo‘shig‘i» operasidan Dildor ariozosi

Romanslar

- Ippolitov-Ivanov - «Весной»
Motsart V. - «Вы птички», «Каждый год»
Glinka M. - «Если вдруг среди гостей»
Raximov X. - «Sevimli yorim»
Sodikov T. - «Bahor»
Gienko B. - «Ruboi»
- «ТЫ МЕНЯ ОСТАВИЛ»

MESSO – SOPRANO

Ariyalar

- Bax I.S. - 106- kantatadan ariya
Glinka M. - «Жизнь царя» operasidan Ваня qo‘shig‘i
Rimskiy - Korsakov N. - «Снегурочка» operasidan Lelning 3-qo‘shig‘i
Dargomijskiy A. - «Каменный гость» operasidan Lauraning 2-ta qo‘shig‘i
Djalilov T., Brovtsin B. – «Tohir va Zuhra» operasidan Mohim qo‘shig‘i

Romanslar

- Motsart - «Песня старухи»
 Kyui S. - «Царскосельская статуя»
 Dargomijskiy A. - «Я всё ещё его», «Безумная», «Люблю»
 Burxonov M. - «Bahor qo‘shig‘i»
 Akbarov I. - «Alla»

TENOR

Ariyalar

- Verdi Dj. - «Bal – maskarad» operasidan Rikardo romansi
 Motsart V. - «Basten i Bastena» operasidan Basten ariyasi
 Chaykovskiy P. - «Yevgeniy Onegin» operasidan Trike kupletlari
 Ashrafiy M. - «Dilorom» operasidan Ulug Xuja qo‘shig‘i
 Zokirov D, Zeydman B. - «Zaynab va Omon» operasidan Omon ariyasi

Romanslar

- Raxmaninov S. - «Сон»
 Ramazonov Sh. - «Yor kelur»
 Raximov X - «Sevaman seni»

BARITON

Ariyalar

- Gaydn I. - «Времена года» oratoriyasidan Simon ariyasi
 Motsart V. - «Свадьба фигаро» operasidan Figaro ariyasi
 Rubinshteyn A. - «Demon» operasidan Demon romansi
 Kaldara A. - Arietta «Sebben crudele»
 Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasidan Hoji-Darg‘a ariyasi
 Ashrafiy M. - «Bo‘ron» operasidan Bo‘ron ariozosi

Romanslar

- Shuman R. - «На чужбине».
 Dargomijskiy A. - «Я вас любил».
 Jalil S. - «Pari ruyim».
 Mansurov A. - «Armonlar qoldi».

BAS

Ariyalar

- Verdi Dj. - «Simon Bokkanegra» operasidan Fiesko romansi
 Motsart V. - «Don Juan» operasidan Leporello solosi
 Motsart V. - «Волшебная вейта» operasidan Zarastro ariyasi
 Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasidan Qozi ariyasi

Romanslar

- Glinka M. - «Забуду ль я»
 Shubert F. - «Морская тишь».
 Boboev S. - «Ko‘zlarimga nega ko‘rinding».

Nasimov M. - «Yuragimni sezarsan».

Ijodiy imtihon abituriyent tomonidan bajariladigan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

1. ijro dasturi

<u>Nö</u>	<u>Ijro talablari</u>	<u>To'liq javob uchun ball</u>
1.	Asar matnining to'g'riligi	10,0
2.	Asar mazmunini ochib berilishi	10,0
3.	Ovozni boshqarish mahorati	10,0
4.	Artikulyatsiya talblarining bajarilishi	10,0
5.	Dinamikaga e'tibor berishi	10,0
6.	Musiqiy ifoda vositalarining to'g'ri qo'llanishi	10,0
7.	Intonatsiya sofliqi	10,0
8.	Sur'atning aniqligi	10,0
9.	Sof ijro uslubi	10,0
10.	Sahna madaniyati	3,0

Ijro dasturi bo'yicha to'plash mumkin bo'lgan maksimal ball – **93,0 ball**

2-fan

MUSIQA TARIXI VA NAZARIYASI

“Musika tarixi va nazariyasi” fanidan sinovlar 3 bosqichda o'tkaziladi:

1-bosqichda abituriyent “Musika adabiyoti” fani boyicha og'zaki savollarga javob berishi lozim.

2-bosqichda abituriyent “Musika nazariyasi” fani boyicha amaliy topshiriqlarni bajarishi lozim

3-bosqichda abituriyent “Solfedjio” fani boyicha amaliy topshiriqlarni bajarishi lozim

1-bosqich “Musika adabiyoti” fanidan sinovlar dasturining asosiy maqsadi - abituriyentlarning “Musika adabiyoti” fanidan nazariy bilim doirasi, amaliy ko'nikmalarining shakllanganligi qay darajada ekanligini aniqlashdan iborat. Ma'lumki, musiqiy asarlarni ijro etilishida ularning yaratilish davri, yo'nalishi, janri va shakli tamoillari yuzasidan bilim ko'nikmalariga ega bo'lish talab etiladi. Shunga ko'ra abituriyentlar oldiga quyidagi vazifalar qo'yiladi:

- musiqiy asarlarni yaratilish davri, yo'nalishi, janri va shakl tamoillari bilish;

- mumtoz musiqaning yetuk namunalari xususida birlamchi bilimga ega bo'lish.

Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent “Musika adabiyoti” fanidan o'quv dasturi doirasida to'laqonli bilimga ega bo'lganligini og'zaki yoki yozma xolda namoish etishi, o'z javobini musiqiy namunalarni fortepiano sozida chalib ko'rsatish yoki kuylab berish orqali tasdiqlashi talab etiladi. Sinov jarayonida abituriyentning-eruditsiya, madaniy xodisalarni anglash, musika san'atining tarixiy jarayonlardagi ahamiyatini tushunish kabi xususiyatlari yorqin namoyon bo'lishi kerak.

“Musiqqa adabiyoti” fanidan og‘zaki topshiriqlar:

a) ijro dasturiga oid savollar: (asarning shakl jihatidan tahlili, muallifi, yaratilgan davri va ijro yo‘nalishi, ijroning badiiy xususiyatlari v.h);

b) o‘rta maxsus ta‘limning umumiy kursi darajasida musiqqa adabiyotidan bilimlarni;

v) janr va shakl nuqtai nazaridan kichik hajmdagi - sonatina, romans, kuy va b. asarlarni tahlil qilish qobiliyati kabilarni o‘z ichiga oladi;

Shuningdek, «Musiqqa adabiyoti»da abituriyentning musiqqa san‘ati va boshqa san‘at turlaridan, o‘zbek va chet el musiqasida ma‘lum va mashhur asarlar, zamonaviy an‘analar haqidagi bilim darajasi qanday ekanligi bilib olinadi.

1-bosqich boyicha baholash

№	Savollar mazmuni	To‘liq javob uchun ball
1	Asarga oid savollar	<u>3,0</u>
2	Chet el musiqqa adabiyoti bo‘yicha savollar	<u>6,0</u>
3	O‘zbek musiqqa adabiyoti bo‘yicha savollar	<u>6,0</u>
4	Asarning janr va shakl nuqtai nazaridan tahlili	<u>6,0</u>

1-bosqich “Musiqqa adabiyoti” boyicha baholash uchun qo‘yiladigan maksimal ball – 21, 0 ball

2-bosqich «Musiqqa nazariyasi» fanidan sinovlar dasturining asosiy maqsadi - abituriyentlarning “Musiqqa nazariyasi” fanidan nazariy bilim doirasini, amaliy ko‘nikmalarining qay darajada shakllanganligini aniqlash, musiqiy-nazariy qonuniyatlarni bila olish. Musiqqa nazariyasi musiqqa ijrochilarining maxsus nazariy bilim darajasini belgilaydi. Professional ijro ko‘nikmalari, tabiiy iste‘dod, badiiy didning rivojlantirish bilan bir qatorda musiqiy-nazariy xususiyatlarni idrok etish, nazariy tahlil paytida anglash qobiliyatlarini namoyon etishga hizmat qiladi. Shuningdek, musiqqa muallifining asarida bayon etilgan badiiy g‘oyasining musiqiy-nazariy jihatlarini o‘zlashtirishga yordam beradi.

Abituriyentlar oldiga quyidagi vazifalar qo‘yiladi:

- Musiqiy-nazariy qonuniyatlarini bilish;
- nazariy bilimlarni amaliyotda qo‘llash;
- nazariy tushunchalar asosida garmonik tuzilmalar va intervallar tuzish;
- muayyan misollar asosida musiqiy topshiriqlarni nazariy jihatdan aniqlash;
- musiqiy-nazariy tilning barcha tarkibiy qismlarini bilish va amaliyotda qo‘llash;

musiqqa asarining badiiy g‘oyasi va mazmunidan kelib chiqqan holda musiqiy-nazariy tushunchalar orqali ifodalash.

Abituriyent bilimiga qo‘yiladigan talablar

Abituriyent “Musiqqa nazariyasi” fanidan o‘quv dasturi doirasida to‘laqonli bilimga ega bo‘lgan holda og‘zaki mashqlarni xatosiz bajarganda, garmonik qonuniyatlarni yechimini fortepianoda erkin namoyon etganda, taxlil jarayonida garmonik nazariy va amaliy ko‘nikmalarini namoyish qilganda, shuningdek, fan bo‘yicha bilimlari yuqori badiiy darajada bo‘lganida qo‘yiladi. Talabaning

garmonik eshitish qobiliyati, garmonik tuzilmalarni fortepianoda ijro etish mahoragi yorqin namoyon bo'lishi kerak.

Musiqa nazariyasi fanidan abituriyent tomonidan bajariladigan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

OG'ZAKI TOPSHIRIQLAR

1. Berilgan tovushdan 3 xildagi major va minor, xalq musiqasidagi lادلarni tuzish, diatonik va xromatik intervallarni tuzish, ularni tonalligini aniqlash va yechish.
2. Berilgan akkordlarni aniqlash va ularning kerakli tonallikda yechish, berilgan tonallikda akkordlarning ketma-ketligini tuzish.

2-bosqich boyicha baholash

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1.	Berilgan tovushdan 3 xildagi major va minor, xalq musiqasidagi lادلarni tuzish, diatonik va xromatik intervallarni tuzish, ularni tonalligini aniqlash va yechish	11,0
2.	Berilgan akkordlarni aniqlash va ularning kerakli tonallikda yechish, berilgan tonallikda akkordlarning ketma-ketligini tuzish.	10,0
Jami		21,0

2-bosqich “**Musiqa nazariyasi**” fani uchun qo'yiladigan maksimal ball – **21,0** ball.

3-bosqich “**Solfedjio**” fanidan sinovlar dasturining asosiy maqsadi – barcha ixtisosliklar uchun musiqiy eshitishni rivojlantirish va kasbiy tayyorlanishda eng muhim predmetlardan hisoblanadi. Musiqiy eshitish darajasining yuqoriligi, kuylash malakasi va musiqiy xotirani kuchliligi xonanda va dirijyorlarni tarbiyalashda katta ahamiyatga egadir.

Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Solfedjio fani bo'yicha talabalar o'rganilayotgan materialning qaysi millatga taalluqli bo'lishidan qat'iy nazar musiqiy eshitish, xotirani har tomonlama rivojlantirish, kuylash va tinglash jarayonida tovush tozaligini nazorat qilish kabi tasavvur, tushuncha va bilimlarga ega bo'lishi lozim.

Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent “Solfedjio” fanidan o'quv dasturi doirasida to'laqonli bilimga ega bo'lgan holda, notaga qarab kuylashni bajarganda, musiqiy-nazariy va amaliy ko'nikmalarini namoyish qilganda, shuningdek, fan bo'yicha bilimlari yuqori

darajada bo'lganida qo'yiladi. Talabanning solfedjio fanidan qobiliyatini yorqin namoyon bo'lishi kerak.

Solfedjio fanidan abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

OG'ZAKI:

1. Notanish bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash
2. Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.

3-bosqich boyicha baholash

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1.	Notanish bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash:	
a)	Tonallikni to'g'ri aniqlash	2 ballgacha;
b)	Sof kuylash	7 ballgacha;
c)	Ritmik ketma-ketlikka aniq rioya qilish	6 ballgacha.
2.	Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.	6 ballgacha.
Jami		21,0

3-bosqich "**Solfedjio**" fani uchun qo'yiladigan maksimal ball – **21,0 ball**.

"Musiqqa tarixi va nazariyasi" fani uchun qo'yiladigan maksimal ball – **63,0 ball**

Mazkur ta'lim yo'nalishida kasbiy (ijodiy) imtihonlarga jami qo'yiladigan maksimal ball – 156,0 ball.

Ijodiy imtihonni o'tkazish tartibi

60211401: Vokal san'ati: akademik xonandalik ta'lim yo'nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida oldindan belgilangan muddatlarda Toshkent shahridagi O'zbekiston davlat konservatoriyasi binosida ijodiy imtihon topshiradi. Imtihonlar yakka tartibda Qabul komissiyasi tomonidan belgilangan auditoriyalarda o'tkaziladi.

Ijodiy ishni qabul qiladigan komissiya abituriyentdan ijro dasturi bo'yicha imtihonni qabul qilib oladi.

Appelyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha konservatoriya qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingandan kundan (vaqtdan) boshlab 24-soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmunida faqat abituriyent o'zi to'plagan ballari haqida bo'lsa qabul qilinadi, lekin boshqa abituriyentlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.

O‘zbekiston respublikasi madaniyat vazirligi
O‘zbekiston davlat konservatoriyasi
60211400-Vokal san’ati: (akademik xonandalik)

Taqrizda taqdim etilayotgan Abiturientlar uchun ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi va baholash me’zoni, ularning umumiy tayyorgarlik darajalari, qabul qilingan me’yoriy dasturni o‘zlashtirish ko‘lamida qobilyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan holda baholanadilar.

Talabgor abituriyentlar “Akademik xonandalik” fanini ovoz imkoniyati va o‘zlashtirish darajasidan kelib chiqadigan bilimlarga ega bo‘lganliklarini, o‘zlarini ijro imkoniyatlari, sahna madaniyati, ijro darsturidagi asar mohiyati va stilistikasi, badiiy saviyasi kabilar ko‘zda tutilib, kasbiy mutaxassislik yo‘nalishida erishgan yutuqlarini ko‘rsata bilishlikdan iboratdir.

“Akademik xonandalik” fani yuzasidan abituriyent dunyoqarashi, uning insoniy madaniyat tarixi bilan tanishligi, vokal san’ati tarixi va ijro maktablari, bu borada fikr yuritishi, jahon va o‘zbek musiqa san’ati tushunchasi, tasavvur, bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi talab etiladi.

Yuqorida ko‘rsatilgan talablardan kelib chiqqan xolda abituriyentlar baholanadi. Har bir bo‘limning baholash ballari mavjud bo‘lib, barcha jarayonlardan to‘liq o‘tkandan keyin yakuniy baho qo‘yiladi.

Ushbu tuzilgan Ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi hamda baholash mezonlari Akademik xonandalik qabul komissiyasi talablariga to‘liq mos kelib, qabul jarayonlarida foydalanish uchun tasdiqlash maqsadga muvofiqdir.

O‘zbekiston davlat konservatoriyasi

“Akademik xonandalik va opera tayyorlovi”

kafedrasi professori, O‘zbekiston xalq artisti

N.N.Sultonov

O‘zbekiston davlat konservatoriyasi 60211300-Dirijyorlik; 60211301-Dirijyorlik: Akademik xor dirijyorligi, 60210100-Texnogen san’at (musiqiy ovoz rejissyorligi), 60211401-Vokal san’ati: akademik xonandalik, 60211501-Cholg‘u ijrochiligi: fortepiano (organ), 60210900-Bastakorlik san’ati ta’lim yo‘nalishlari uchun Ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturiga

TAQRIZ

Mazkur 60211300-Dirijyorlik; 60211301-Dirijyorlik: Akademik xor dirijyorligi, 60210100-Texnogen san’at (musiqiy ovoz rejissyorligi), 60211401-Vokal san’ati: akademik xonandalik, 60211501-Cholg‘u ijrochiligi: fortepiano (organ), 60210900-Bastakorlik san’ati ta’lim yo‘nalishlari uchun taqdim etilayotgan ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi “Musiqqa tarixi va nazariyasi” fanidan iborat bo‘lib, o‘z navbatida uch bosqichda amalga oshiriladi. Abiturientlar avval “Musiqqa adabiyoti” fanidan nazariy bilimlari, musiqqa ilmidagi fikrlashlariga e’tibor beriladi. Ikkinchi bosqichda “Garmoniya” fanidan egallangan nazariy bilimlarni amaliy jihatdan ochib berib, uchinchi bosqichda “Solfedjio” fanida nota yozuvida savodli o‘qish mashqlari baholanadi.

Musiqqa ilmining barcha ta’lim yo‘nalishlarida tahsil olishni istayotgan abiturientlar uchun jahon xalqlari musiqqa adabiyoti, o‘zbek musiqqa adabiyoti, xususan bastakorlik va kompozitorlik ijodiyoti hamda maxsus adabiyotlar bilan tanish ekanligi muhimdir.

Musiqiy nazariy fanlar bo‘yicha garmonik ketma-ketlikdagi garmonik izchilliklarni ijrosi orqali amaliy hamda nazariy bilimlarini ko‘rsata olishi, shuningdek notaga qarab kuylay olishi, lad, interval va akkordlarni kuylab, so‘ngra tinglab aniqlay olishi zarur bo‘ladi.

Mazkur o‘quv dastur mantiqan izchil va to‘g‘ri tuzilgan. Yuqoridagi fikrlarni inobatga olgan holda mazkur dasturni ta’lim tizimiga joriy etish mumkin deb hisoblayman.

O‘zDK huzuridagi Botir Zokirov nomidagi MESI “Musiqiy nazariy va tarixiy fanlar” kafedrasini mudiri, s.f.f.d. (PhD)

N.T.Xamdamova

O‘zbekiston davlat konservatoriyasi 60211300-Dirijyorlik; 60211301-Dirijyorlik: Akademik xor dirijyorligi, 60210100-Texnogen san‘at (musiqiy ovoz rejissyorligi), 60211401-Vokal san‘ati: akademik xonandalik, 60211501-Cholg‘u ijrochiligi: fortepiano (organ), 60210900-Bastakorlik san‘ati ta‘lim yo‘nalishlari uchun Ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturiga

TAQRIZ

Taqdim etilayotgan 60211300-Dirijyorlik; 60211301-Dirijyorlik: Akademik xor dirijyorligi, 60210100-Texnogen san‘at (musiqiy ovoz rejissyorligi), 60211401-Vokal san‘ati: akademik xonandalik, 60211501-Cholg‘u ijrochiligi: fortepiano (organ), 60210900-Bastakorlik san‘ati ta‘lim yo‘nalishlari uchun ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturlari “Musika tarixi va nazariyasi” fanidan iborat bo‘lib, o‘z navbatida uch bosqichda amalga oshiriladi. Abiturientlar avval “Musika adabiyoti” fanidan nazariy bilimlariga, musika ilmidagi fikrlashlariga e‘tibor beriladi. Ikkinchi bosqichda “Garmoniya” fanidan egallangan nazariy bilimlarni amaliy ijro etilishi orqali ochib berilishini nazarda tutadi. Uchinchi bosqichda “Solfedjio” fanida kuy misollarini sof intonatsiyalash muhim bo‘lib, nazariy bilimlarni amaliyotdagi aksini namoyish etishdan iborat.

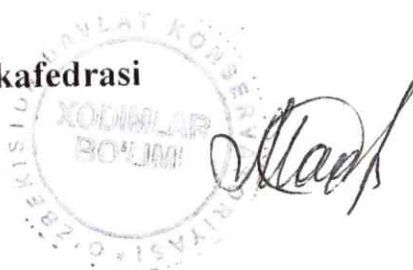
Musika ilmining barcha ta‘lim yo‘nalishlarida tahsil olishni istayotgan abiturientlar uchun jahon xalqlari musika adabiyoti, o‘zbek musika adabiyoti, xususan bastakorlik va kompozitorlik ijodiyoti hamda musiqashunoslikka oid maxsus adabiyotlar bilan tanish ekanligi muhimdir.

Musiqiy-nazariy fanlar bo‘yicha garmonik ketma-ketlikdagi garmonik izchilliklarni ijrosi orqali amaliy hamda nazariy bilimlarini ko‘rsata olishi, xususan notadan kuylay olishi, xalq ladlari, major-minor turlari, interval va akkordlarni kuylay olishi va tinglab aniqlashi zarur bo‘ladi.

Mazkur o‘quv dastur mantiqan izchil va to‘g‘ri tuzilgan. Yuqoridagi fikrlarni inobatga olgan holda mazkur dasturni ta‘lim tizimiga joriy etish mumkin deb hisoblayman.

O‘zDK “Musika nazariyasi” kafedrası

katta o‘qituvchisi

S.Maxmudova